

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**

**YASAMA DÖNEMİ**

24

**YASAMA YILI**

4

**MANİSA'NIN SOMA İLÇESİNDE BAŞTA 13 MAYIS 2014 TARİHİNDE OLMAK ÜZERE MEYDANA GELEN MADEN KAZALARININ ARAŞTIRILARAK BU SEKTÖRDE ALINMASI GEREKEN İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİNİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**TUTANAK DERGİSİ**

*05 Haziran 2014 Perşembe*

**MANİSA'NIN SOMA İLÇESİNDE BAŞTA 13 MAYIS 2014 TARİHİNDE OLMAK ÜZERE MEYDANA GELEN MADEN KAZALARININ ARAŞTIRILARAK BU SEKTÖRDE ALINMASI GEREKEN İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİNİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

05 Haziran 2014 Perşembe

---0---

**K O N U**

**Sayfa**

Komisyonun çalışma programının belirlenmesi, Komisyonunda değerlendirilecek uzman ve danışmanların değerlendirilmesi, Komisyonunda dinlenecek kamu kurumlarından, sendikalarından, meslek örgütlerinden ve üniversitelerden temsilciler ile diğer ilgili uzman kişilerin tespit edilmesi

1:17

**İ Ç İ N D E K İ L E R**

**Sayfa**

**BİRİNCİ OTURUM**

**1:17**

|                  |           |                   |
|------------------|-----------|-------------------|
| Muzaffer YURTTAŞ | (Manisa)  | 1, 10:12          |
| Sakine ÖZ        | (Manisa)  | 2, 12             |
| Necati ÖZENSOY   | (Bursa)   | 2:3, 8:9          |
| Fatoş GÜRKAN     | (Adana)   | 3:4               |
| Erkan AKÇAY      | (Manisa)  | 4, 9:10, 14, 16   |
| Özgür ÖZEL       | (Manisa)  | 5:7, 12:14, 14:16 |
| Vural KAVUNCU    | (Kütahya) | 7:8               |

**Açılma Saati: 14.20**

**Kapanma Saati: 15.53**

## BİRİNCİ OTURUM

5 Haziran 2014 Perşembe

Açılma Saati: 14.20

BAŞKAN: Ali Rıza ALABOYUN (Aksaray)

BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

SÖZCÜ: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP: Fatoş GÜRKAN (Adana)

----- 0 -----

BAŞKAN - Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları toplantı yeter sayımız vardır.

Dün yapmış olduğumuz toplantıda Komisyonumuzun Başkanlık Divanını belirlemiştik, bugün de gündeme geçeceğiz ve gündem çerçevesinde Komisyonun yapacağı işleri, yapacağı ziyaretleri, davet edeceği kamu kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını gündemimize alacağız.

Gündemimize geçmeden önce, basın mensupları da buradayken Komisyon üyelerimize görüşlerini belirtmek üzere söz vermek istiyorum.

Buyurun Muzaffer Bey.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Soma ilçemizde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyor, milletimizin başı sağ olsun diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Ayrıca, bugün, 5 Haziran Dünya Çevre Günü. Soma'daki olay, çevreye karşı tedbirsizliğimizin, dikkatsizliğimizin ve ihmallerimizin de ne tür sonuçlar doğurduğunun önemli bir göstergesidir, Dünya Çevre Günü'nü de kutluyorum. İnşallah -çevre günlerinde- yeşil, çevre sorunu olmayan bir dünyayı gelecek nesillere bırakırız; bunun hepimizin siyasetçinin, idarecinin, yöneticilerin görevi olduğunu ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Başta, 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen maden faciası olmak üzere, bu maden kazalarının araştırılması için kurulmuş olan Komisyonun hayırlı görevler yapacağına inanıyorum. Karşılıklı saygı, sevgi ve hoşgörü içerisinde bir çalışma olmasını temenni ediyorum. Ben inanıyorum ki bu Komisyon karanlıkta kaldığını düşündüğümüz tüm noktalara ışık tutacak, kamu vicdanını tatmin edecek sonuçlar ortaya koyana kadar çalışmalarına devam edecektir. Bu kaza neden olmuştur, kimlerin ihmali vardır, alınması gereken ne gibi tedbirler varken bunlar alınmamıştır, bütün bunlar ortaya konulacaktır.

Madencilik sektörü Türkiye için önemli bir sektör ama en güvenilir yöntemlerle madenler yeryüzüne çıkartılabiliyor ise bu yöntemleri ortaya koymak da, diğer ülkelerden örnekleri ortaya koymak da Komisyonumuzun görevleri arasındadır. Bu konu siyasi polemiklere kurban edilmemeli, muhalifini yıpratmak için bir vesile olarak görülmemelidir. Önemli bir problemle karşı karşıyayız, bu problemi çözmeye odaklanmamız gerekiyor iktidarıyla muhalefetiyle. Hepimizin, basının da, iktidarın da, muhalefetin de yani Komisyonun, hepimizin görevleri var bu konuda. Peşin hükümlerden sıyrılarak objektif bir çalışmayla çalışmayı ortaya koymamız, konuyu aceleyle getirmeden ama fazla da gecikmeden tüm detaylarıyla inceleyip kamuoyunun gözü üzerimizde, Medisin, milletin, kazazedelerin, mağdurların gözü üzerimizde bunların beklentilerini aceleyle getirmeden ama gecikmeden de bütün ayrıntılarıyla didik didik ederek ortaya koyma sorumluluğunu taşıyoruz.

Biz bu sorumluluğu taşıırken, tabii ki, felaketler karşısında birleşen milletimiz Soma'da –bir Manisa Milletvekili olarak teşekkür ediyorum- millet olma bilincini ortaya koymuştur, kederde ve tasada ortak olma bilincini ortaya koymuştur, Soma için el birliği yapmıştır. Soma, dayanışmanın, yardımlaşmanın ve paylaşmanın adresi olmuştur; herkes, devletimiz, milletimiz, sivil toplum kuruluşları oraya elini uzatmıştır, katkıda bulunan herkese teşekkür ediyorum.

Dün belirtmiştim, bir Manisa Milletvekili olarak bu Komisyonumuzun yapacağı çalışmalarda da en güzel şekilde ev sahipliği yapmak için elimizden gelen gayreti göstereceğim.

Ben tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Muzaffer Bey.

Sakine Hanım, buyurun.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Başkanım, Komisyonumuzun bugün çalışma programını oluşturmak için toplandığı bu toplantımızda bir kez daha Soma'daki 301 yurttaşımızın kaybından dolayı duyduğum üzüntüyü belirtmek istiyorum.

301 madencimizi kaybettik, 486 sağ kurtulan madencinin 122'sinin hastanede yaralı olarak tedavisi yapıldı. Hayatını kaybeden bu madencilerimizden evli olanların sayısı 255, bekâr olanların sayısı ise 46'ydı ve toplam 432 çocuk babasız kaldı. Bu Komisyonunda belki dul kalan kadınlarımızın, babasız kalan çocuklarımızın geleceğiyle ilgili neler yapılması gerektiğini de düşünmemiz gerektiğini ve bu geriye kalan çocuk ve kadınlarımızın ya da annelerimizin eşlerini neden kaybettiğiyle ilgili teknik olarak hangi eksikliklerin olduğunun ve ölümlerine nelerin neden olduğunun araştırılması gerektiğini düşünüyorum. Bunun en iyi şekilde araştırılması için biz muhalefet olarak elimizden geleni yapacağız ve inanıyorum ki iktidar milletvekilleri de aynı duygu ve düşüncelerle buraya oturdular. Ülkemizin yaşadığı acı bir olaydı, ben inanıyorum ki, tüm yurttaşlarımızla beraber sizlere de aynı acıyı hissettiniz, bizler Manisa milletvekilleri olarak bu acıyı en içten yaşadık ve ailelerin sürekli yanında olmaya çalıştık ve çözüm üretmek için bugün bu Komisyonun ilk toplantısını yapıyoruz. Türkiye'de bir daha böyle maden kazaları olmasın, böyle iş cinayetleri olmasın, bunun önlenmesi için hangi tedbirler alsın ya da uyarılara kulak asılsın, bunların çözümünü bulmak için bu Komisyondayız.

Ben, geçen yıllarda vermiş olduğumuz önergelerin, kanun tekliflerinin görmezliğe gelmesinin ya da bu konuların üzerinde yeterince çalışma yapmamış olmamızın üzüntüsünü yaşıyorum. Keşke biz onları geçen yıl fark etmiş olsak ve üzerinde gerekli önemi göstermiş olup bu olaya neden olmadan önlemimizi almış olsaydık. Ama "keşke" demeyi hiç istemiyorum, bu son olsun. Bundan sonraki uyarıları, gerek muhalefetin gerek sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının uyarılarının- yetkin kişiler ve yetkileri olan kişilerin duyması ve gerekli önlemleri almasını temenni ediyorum. Bu toplantıların sonucunda iyi bir çalışma sergileyeceğiz ve oradaki çocuklarımızın ve kadınlarımızın isteklerini yerine getireceğiz. Tüm Türkiye'ye bu isteklerin yerine geldiğinin ve bir daha olmayacağını güvencesini vermek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sakine Hanım.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bu acıdan hepimizin büyük bir ders çıkarması lazım. Üzerimizde çok büyük bir vebal var. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, iktidarıyla muhalefetiyle, yarınlarda oluşabilecek tedbirsizlikten kaynaklanan kazaların tekrar yaşanmaması için Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, bu Araştırma Komisyonu olarak en mükemmeliyi yapmak zorunluluğumuz var.

Bütün bunları konuşurken ben şunu baştan ifade edeyim: İktidar partisi milletvekili arkadaşlarımız özellikle vurguluyorlar, hani bu iktidarı yıpratmak veya eleştiri... Lütfen, burada muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarımızın hiç böyle bir derdinin olmadığını düşünüyorum ben. Mutlaka birtakım tespitler yapılacaktır, eleştiriler yapılacaktır ama bu tespitleri ve eleştirileri de sanki iktidarı yıpratmak içinmiş gibi algılamanın da doğru olmadığını düşünüyorum ben yani hepimiz buralardan ders çıkartacağız. Elbette bu işin sorumluluğu vardır, mutlaka bu sorumluluklar da yerine getirilecektir. Ancak, bu Komisyonunda zaman zaman mutlaka araştırma komisyonunun sonuçta işte, efendim, yazıp yeni öneriler ortaya çıkarmaktan ziyade her Komisyon toplantısından sonra aslında bizim buradan yine tavsiyelerle, önerilerle çıkmamız lazım diye düşünüyorum yani burada bir şeyleri konuşuyorsak, tartışıyorsak.

Mesela, öncelikli olan -ben bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda da ifade ettim- İş Kanunu'nda, İş Güvenliği Kanunu'nda şöyle bir şey diyor: "Madende eksiklikler tespit edilirse altı ay süre verilir, o altı ay süre içerisinde bu eksiklikler tamamlanmazsa o ocak kapatılır." Şimdi, bir kere, işte önümüzde torba yasalar görüşülüyor, torba yasada bir kere acilen bu kanunla ilgili düzeltme yapılması lazım. Çünkü, bir gün sonra veya bir saat sonra o eksiklikten kaynaklanan bir kazanın gelmeyeceğinin garantisini kim veriyor, hele hele maden gibi, kömür ocakları gibi hassas olan yerlerde.

Bakın, buna örnek olarak -ben kürsüden de ifade ettim ama bir kez daha söylemekte fayda görüyorum- 2010 yılındaki o Bursa'ya bağlı Mustafakemalpaşa Bükköy'de meydana gelen kazayla ilgili ben de oralara gittiğim ve daha sonra ilgili arkadaşlarla yaptığım görüşmelerde, oraya teftişe giden arkadaşların raporlarına baktığımda, o kazanın teftiş esnasında belirlenen eksikliklerden kaynaklandığını gördüm, başta cebri havalandırma olmak üzere -yani, siz bu konuyu daha iyi biliyorsunuz diye söylüyorum- ve işin ilginç, altı ay süre verilmiş, altı ay süre zarfında da ne hikmetse Bakanlık o teftişi ödenek yokluğundan iptal etmiş. O teftiş iptal edilmemiş olsaydı on birinci ayda teftiş olacaktı, o ocak kapatılacaktı. Kaza on ikinci ayda meydana geldi.

Yani, şimdi, dolayısıyla, biz tabii ki çok geniş kapsamlı çalışmalar da yapacağız. Önce Soma'daki kazanın nedenlerinden başlayıp buradaki kazadaki oluşan nedenlerin bir daha olmaması için ve aslında bunu söylerken şunun için de söylüyorum: Bakın, Soma'da

o ocak kapatıldı, onun dışında birkaç ocak daha kapatıldı ama Türkiye'nin her yerinde şu anda ocaklar çalışıyor. Yani, Allah korusun, yine mevcut kanun ve yönetmelikler çerçevesinde yeterli olmayan birtakım denetim mekanizmalarından kaynaklanan tekrar bir kaza oluşması yine bizim üzerimize çok büyük vebal yükleyecektir yani biz bu acıdan ders çıkarmamış olacağız demektir. Yani, bu kazaların, bu tedbirsizliklerden kaynaklanan kazaların bir saat sonrasıyla ilgili bir garantisi yok. Bunun için gerçekten bir an önce, hele hele denetimlerde çıkan eksikliklerden dolayı altı ay süreyi bırakın, altı saat bile süre vermenin bir anlamı olmadığını düşünüyorum ben, anında kapatılıp o eksiklikler tamamlandıktan sonra o ocaklarda çalışması gerektiğinde aslında herkes hemfikir olacaktır diye de düşünüyorum.

Dolayısıyla, bu konuda elbette biz bir çalışma programı bugün birlikte yapacağız. İşte, geniş kapsamlı olması, çok, efendim, bizim açımızdan mükemmel gidecek şekilde olması için arkadaşlar görüş ve önerilerini belirtecekler ama benim ifade ettiğim gibi yani işte, taşeron yasası gibi yasalar, işte, yok, torba yasaya girdi, geri çekildi vesaire. Yani, burada aslında şu İş Kanunu, İş Güvenliği Kanunu'yla ilgili eksik gördüğümüz acil olan bir şeyler varsa bunların da bir an önce şu torba yasaya girmesi için Komisyondan tavsiye kararlarının bir şekilde gönderilmesini ben buradan arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Necati Bey, alt komisyona sevk edildi sanıyorum o kanun. Onunla ilgili belki çağıracağımız kurumları öncelikli çağırabiliriz. Bir görüş ve fikir oluşturabilirsek oraya gerekli tavsiyelerde bulunabiliriz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ama iş güvenliği konusunda bir çalışma yapmamız lazım.

BAŞKAN – Yapacağız inşallah.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yani, dediğim altı aylık süre çok mantıksız bir şey.

BAŞKAN – Fatoş Hanım, buyurun.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle, dün de söyledik, 301 şehidimiz oldu madende, hepsine Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum. Gerçekten hepimizin içi yandı, ülkemiz açısından da çok zor bir süreçti.

Tabii, bu Komisyonun kurulması gerçekten gerek tüm siyasi partiler gerekse toplumun tüm kesimleri için önemli. Zor bir çalışma yapacağız, hem manevi açıdan hem sorumluluk açısından zor bir çalışma yapacağız ama ülkemizin geleceği açısından da inşallah önemli bir çalışma olacak Komisyonun çalışmaları.

Burada ben özellikle çalışmalara yani Komisyonun yapacağı çalışmalara iki açıdan bakılması gerektiğini düşünüyorum: Birincisi, bu iş kazası neden oldu yani bu facia neden oldu, onun araştırılması işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından. İkinci si, burada kazada özellikle yaralanan, mahsur kalan kişilerin durumu ile şehit olan madencilerin ailelerinin bundan sonraki durumları, eşlerinin, çocuklarının, evli değilse anne-babalarının durumu açısından ne olacak, onlara bir bakmak lazım.

Şimdi, tabii, ikinci söylediğim konuyla ilgili gerek Sayın Başbakanımız gerekse ilgili bakanlıklar gerçekten çok önemli çalışmalar yaptılar. Ama bizim Komisyonda da -dün de öneri oldu arkadaşlarımızdan- ilgili bakanlıklarda neler yapılmış, bunlarla ilgili bilgi almamız gerekiyor. Ama zaten Sayın Başbakanımızdan madende vefat eden 301 madenciyle ilgili sivil şehit olacağı, sivil şehitlerle ilgili haklardan yararlanacağı yönünde açıklamalar oldu, bununla ilgili çalışmalar yapılıyor. Vefat eden madencilerimizin ailelerine hem maddi yardım hem de maaş bağlamayla ilgili çalışmalar yapıldı. Sanıyorum, bu ay maaş bağlama işlemi tamamlanıyor. Bunun yanında, özellikle madenin geçici olarak kapanması nedeniyle şu anda çalışmayan işçilerle ilgili de onlara da hem İşsizlik Fonu'ndan hem de işverenin bütçesinden maaş bağlamayla ilgili işlemler yapıldı diye biliyoruz.

Tabii, burada bir de basın ayağına bakmamız gerekiyor. Esasında, ilk kaza olduğunda, önemli bir kısmı basının sadece Hükûmete yönelik, ilgili bakanlıklara yönelik eleştirilerde bulundular ama daha sonraki süreçte yani işveren kimdir, nedir, neler yapmış, bunlarla ilgili de toplumun genel olarak önemli bir kısmını rahatsız eden bazı bilgiler de oldu. Mesela, işveren oradaki sorumluluktan kurtulmak için Genel Müdür olarak kendi yetkilerini başkasına devretti, bunun yanında farklı bazı işlemler yapıldığı yönünde tabii basın da çıkan haberler de oldu. Bizim öncelikle bu bilgileri de ileride kaybolma riski açısından mutlaka Komisyon olarak talep etmemiz gerekiyor. Yani, söylentiler doğruysa işveren bu riskleri bilerek hareket etti gibi bazı konular da var. Dolayısıyla, bizim Komisyon olarak da bu dosyaların bir an önce ilgili bakanlıklardan da birer suretini istememiz gerekir diye düşünüyorum. Burada zaten devlet, şehit yakınlarına gerekli hem manevi hem maddi desteği veriyor. Bizim için önemli olan hem gidip bunları ziyaret etmek hem kurtulan işçilerle, orada yetkili olan şeflerle ve aileleriyle görüşüp hem psikolojik açıdan hem de önümüzdeki süreçte rapora yansımaları açısından çalışmalar yapmamız için mutlaka Soma'ya gitmemiz ve oradaki ilgililerle de görüşmemiz gerekiyor.

Komisyonumuz için ben başarılar diliyorum. İnşallah, güzel şeyler yaparız. Herkese saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Fatoş Hanım.

Erkan Bey, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bütün arkadaşlara saygılar sunuyorum.

Zamanımız kısıtlı, süremiz dar, o yüzden son derece planlı, zamanı en iyi kullanır bir çalışma düzenini mutlaka oluşturmamız gerekiyor. Araştırma Komisyonumuzun, bu kazanın nedenlerinin, nasılının araştırılması ve sorumlularının ortaya çıkartılması gibi bir asli görevi var ve ondan sonra, iş sağlığı, işçi sağlığı, iş güvenliğine ilişkin hususları elbette araştıracağız. Fakat, bunu bütün boyutlarıyla ortaya koyabilmemiz için mutlaka gündemimizde ve programımızda, bu kazaya gelene kadarki bütün süreçleri adım adım incelememiz, araştırmamız ve ortaya koymamız gerekiyor. Yani, bu madenlerin ruhsatlarının verilışinden, tahsisinden başlayarak Türkiye Kömür İşletmelerinin hangi hukuki statüde ve altyapıda bu madenleri verdiği, sözleşmenin içeriğı, mahiyeti ve bu tahsisin yapıldığı, kimlerin yetkili olduğu, bu yetkilerin nasıl kullanıldığı, sorumlulukların nasıl yerine getirildiğı veya getirilmediğı, işlerin nasıl yürütüldüğü, ondan sonra Çalışma Bakanlığının ne gibi denetimler yaptığı, Enerji Bakanlığının, başta bu Türkiye Kömür İşletmelerinin redevans, hizmet alımı şeklinde ifade edilen sözleşmelerden başlamak üzere bunların hukuki statülerine göz atmamız gerekecek ve Çalışma Bakanlığının en azından son iki yıllık denetim raporlarını bizim görmemiz gerekir, Enerji Bakanlığının bu konudaki denetim raporlarını görmemiz gerekiyor. Ondan sonra, Sayıştay raporu fevkalade önemli. 2012 Sayıştay raporu bende, onda da dikkat çekici bazı hususlar da var. Ege Linyit İşletmeleri Türkiye Kömür İşletmelerine bağılı. Ege Linyit İşletmelerinin görevi ve fonksiyonu nedir, bu Soma'daki madenler üzerinde, bakmamız gereken hususlardan bazı konulardır.

Denetimlerin nasıl yapıldığı ve bu kazayla ilgili o kadar çok iddialar öne sürülüyor ki bunların bir kısmı spekülasyon olsa bile... Kaldı ki biz hiçbir zaman spekülasyonlara itibar da etmedik, etmeyiz fakat hassasiyetle takip edilmesi gereken iddialar var, ortaya konulması gerekiyor. Yani, deniyor ki: "Denetimler önceden haber veriliyor." En yaygın söylenen şeylerden birisi de on beş gün, bir ay evvelden ne zaman denetim yapılacağı belli, maden şirketi de tedbirlerini ona göre alıyor, diğer bazı ocaklardan makine teçhizatını, maskesini, gaz maskelerini dahi getirerek denetime hazır hâle getiriliyor, ondan sonra denetim de yapılmış oluyor. Yani, mış gibi denetimlerin yapıldığı... Hatta, kazadan sonra, şu anda bizim Komisyon olarak görüşme yapmamızda benim büyük fayda gördüğüm Manisa Barosu, bu Soma maden kazalarının hukuki boyutlarıyla ilgili ciddi bir birikime de sahiptir ve kurumun objektifliğine güvenebileceğimiz bir durum da söz konusu, mutlaka görüşmemiz gerekiyor. Yani, bir bilirkişi atanmış... Bilirkişiyi kim atıyor? Mahkeme tarafından fakat bu bilirkişinin de eşinin bu madenleri denetleyen kişi olduğu iddia ediliyor, bu çok vahim bir iddia. Yani, bunlar, bizim ilgi alanımıza girmesi gereken hususlardır.

Tabii, diğer pek çok konuda yani sosyal yardımlar üzerinde filan bence çok durmamız gereken bir durum yok. Yardımları elbette devletimiz, milletimiz yapacaktır yani yardımlar "Şu şekilde, bu şekilde..." Elbette bizim millî bir acımızdır, vatandaşlarımız bu çok büyük acıyı paylaşmıştır. Dolayısıyla, hiç kimse bunun üzerinden bir spekülasyon yapmaz. Yani, ne "Yapılmıyor, şöyle oldu, böyle oldu." diye yapılır ne de "Yapıldı." diye çok övünülecek bir durum da değildir, bu bizim asli görevimizdir.

Diğer bununla ilgili bazı hususlara da Komisyonumuzun görevi olmadığı için girmiyorum. Örnek verecek olursam, sivil toplumun bire bir vatandaşla bulaşarak yardım etmesine de mani olunmaya çalışılmıştır. Ben bunu gündeme getirmiyorum, parantezi de kapatıyorum yani bunlar speküle edilebilecek şeyler. Bizim asli görevimiz, bu kazanın araştırılması, burada da ifade edildiğı gibi kurumsal yapı, denetim, teknik ve hukuki boyutlarıyla...

Şimdi, taşeron sistemini biz eğer ortaya koymaz isek... Taşeron sisteminin, bu meydana gelen kazalarda, bu madenlerin çalışma düzeninde ortaya çıkardığı sorunları mutlaka ortaya koymamız gerekiyor. Bir redevans, hizmet alımı, taşeron, ekipbaşı, dayıbaşı şeklinde ifade edilenlerin gerçekten sorgulanıp mutlaka ortaya konulması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükümet tarafından mutlaka yerine getirilmesi gereken öneri ve tavsiyeleri rahatlıkla ortaya koymamız gerekir.

Ben şimdilik sözlerimi bir şairimizin "Allah'ım bu dünyada hiçbir şey gizli kalmasın." diyen dizesiyle tamamlıyorum. Her şeyi açıkça ortaya koyabilmemiz ümidiyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

İnşallah, benim de gördüğüm kadarıyla siyaset her alanda en şeffaf kurum. Hiçbir şey de gizli kalmaz, kalmayacaktır da, Komisyonumuzda da öyle bir uyum var. Gerek hukukçu arkadaşlarımız gerekse hemen hemen kazada hayatını kaybeden işçilerimizin

çoğunun memleketlerini temsil eden arkadaşlarımız burada; Manisa'dan, Bursa'dan, İzmir'den, Kütahya'dan. Dolayısıyla, burada hiçbir şey gizli kalmayacak inşallah.

Özgür Bey, siz söz mü...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, bu Komisyonun gecikmeli olsa da kurulmasından ve çalışmalarına başlamasından duyduğumuz, aslında derin üzüntüyü de ifade etmek lazım ama kurulmuş olması ve çalışmalarına başlaması da bugünün gerçeğinde hiç olmazsa hafifletici bir sebep.

Tabii ki bu Komisyonun kurulmasını kazadan yedi ay önce talep etmiş, kazadan da on altı gün önce Mediste teklif sahibi olarak düşüncelerini ifade etmiş, iktidar partisinden destek istemiş, bu desteği muhalefetten bulmuş ama çoğunluk oylarıyla reddedilmesinden dolayı haklı çıkmanın derin üzüntüsü içinde olduğumuzun altını çizmek isterim ama bu Komisyona ön yargısız başladığımızı da ifade etmek isterim. Bu Komisyonda -seçilen Başkanlık Divanına da başarılar diliyorum- ön yargısız olacağız çünkü ön yargı bizi bir yere götürmeyecek. Geçmişte iktidar partisi grubunun tavrını bu Komisyondaki üyelerin şahsi tavırları gibi düşünmeyeceğiz. Diyeceğiz ki: Bu Komisyondaki herkes halkımızın verdiği en kutsal görevlerden bir tanesi olan onu temsil etme görevini hakkıyla yerine getirecektir ve Anayasa'ya göre, İç Tüzük'e göre bağımsızlık, tarafsızlık ve hakkaniyet ilkelerine uygun çalışacak bu Komisyon. Bugünkü kabulümüz budur ve iş birliği içinde olacağız. Komisyonda duygu yoğun günler yaşayacağımız kesin, özellikle Soma'ya gittiğimizde, Kırkağaç'a gittiğimizde ama buna rağmen, Komisyonun tansiyonunun profesyonel çalışma ilkelerine uygun bir düzeyde tutulması için üzerimize düşen olumlu katkıyı da sağlayacağımızı bilmenizi isterim çünkü hassas bir konuyu konuşuyoruz, 301 tane can kaybı üzerinden konuşuyoruz.

İktidarı yıpratmak üzerine yaygın iktidar partisi söyleminin Sayın Özensoy'da olduğu gibi bizde de yarattığı tedirginlik şudur, şöyle bir denge durumu vardır: Muhalefet partilerinin zaten en önemli görevi iktidarı yıpratmak, hatta mümkünse değiştirmektir ama böyle bir konu üzerinden iktidarı yıpratma gibi bir niyetin hiçbirimizde olmadığını bilin. Ama bu, muhalefet görevini etkin yapma noktasında bir zafiyetin başladığı yerde de biter, bunun da altını çizmek isteriz. Yani, muhalefet görevini yapmamıza engel olacak düzeyde de belli konuları "Aman, bu konu üzerinden iktidar yıpranmasın." diye konuşmamamızı kimse de beklemesin. Bu, istismar etme noktasına varmaz ama muhalefet etmemize engel olacak noktadan da ileri gidemez, bunun da altını çizmek isteriz. Bunu şu yüzden söylüyorum: Zurnanın "zırt" diyeceği yerler olacak. Mesela, biraz önce şu söylendi: "İlk günden Hükûmete yönelik eleştiriler vardı, sonra, anlaşıldı ki maden şirketi suçluymuş." Mesela, ilk dört gün boyunca Bakanın, bu maden şirketinin Türkiye'nin en güvenli maden şirketi olduğunu, iftarını orada açtığını, her sene ramazanda bir kere sahura oraya gittiğini falan söylemesinden de ve bütün bir medyanın maden şirketini bu kadar güvenli bir şirket diye Bakanın ağzından refere ediyor oluşundan dolayı dururken bir kenarda, eleştiriler Hükûmete yönelmeye başladığında belli bir grup medyanın -6'sının birden- aynı gün, aynı manşetle maden şirketine yüklendiği gerçeğini de gözler önünden kaçırmamak lazım. Ve ondan sonra başka bir faaliyet başladı. Yani bunu da burada küçük ama özgül bir örnek olarak izah ediyorum, yoksa devamını daha çok konuşuruz. O yüzden, sonraki süreçte, bu sefer de sanki her şey yolundaymış da sadece maden şirketi suçluymuş gibi bir şeyler söylemek de doğru değil. Kaldı ki, mesela bugün konuşulan bir şey: Şırnak'ta bir maden ocağında işçimiz öldü. O maden ocağı devlet tarafından kapatılmış, kaçak işletiliyormuş. Bu, sanki devletin sorumluluğunu ortadan kaldırıyor. Birisi Yunanistan'dan bir tane uçak kaçırıp Türk hava sahasına girip bomba atıp bir tane evladımızı öldürdüğünde nasıl bunun hesabını devletten sorarsak "Radarın niye tespit etmedi? Neden bunu, kalkıp buraya gelene kadar indirmedin?" diye, kapatılmış olan bir madenin de kaçak işletilmesini, içinde onlarca işçi çalıştırılırken görmemekteki eksikliği de ifade etmek gerekir. Bir kaza olmuş ve mevcut, meri mevzuatla biz buna engel olamamışız. Hatta, biz 29 Nisan'da şunu ifade etmişiz: "Madenler güvenli değil. Facialar, ölümler oluyor, daha çok ölüm olabilir, facialar olabilir." Ee, karşı argüman: "Her şey yeterli, denetimler düzenli yapılıyor; hiç gerek yok." Ama, sonra Türkiye tarihinin en büyük, dünya tarihinin 13'üncü büyük ölümlü iş kazası, maden kazası. Akıl almaz bir durumla karşı karşıyayız. Onun için, buradaki dengeyi de gözetmemiz lazım. Yani, Komisyonun üyelerinin önemli bir kısmının, 9 tanesinin iktidar partisinden olması iktidar partisinden sorumluluğunu açığa çıkarmayla ilgili talebimizi de ortadan... Çünkü, biz yasamayız ve şu anda yasamanın ayrışık bir göreviyle, denetim görevimizi yapacağız. Ve biz Hükûmeti denetliyoruz, iktidar partisi grubunu denetlemiyoruz. O yüzden, Hükûmetin yaptığı şeyleri de göz önüne serme mecburiyetimiz var. Buradaki bir çekingenliği, muhafazakârlığı da kabul etmemizin mümkün olmayacağını ilkesel olarak baştan ifade etmek isterim.

Bunun yanında, Manisa'daki son duruma gelince, bu Komisyonun bence zaten görevini şöyle özetleyeyim kendi aklımda: Bir; öncesi, ne eksikti? Niye oldu? Sonrasında; işte, maden kapatıldı, alınan tedbirler, bilirkşi görevlendirmesi, kurtarma süreci ve oradaki diğer şeyler falan nasıl yürütüldü? Bir de, yarına ne bırakacağız? Biz buradan oturup inceleyip mesela şu karara varırsak -ki ben o kanaati

kendim taşıyorum- yer altı için ILO sözleşmesini imzalamış olsaydık bu kazadan kurtulabilirdik kararına varacaksa eğer, bu Komisyonun çok önemli bir çıktısı olarak hep birlikte bunu önerebilirsek ve Hükümetimiz bunu imzalar, bu uluslararası anlaşmayı Medise sevk ederse bu çok önemli bir kazanım olur yarınlardaki kazaları engellemek adına. Bunun gibi daha onlarca; dünyadan, Avrupa'daki mevzuattan mevzuatımıza eklememiz gerekenler... Ve elbette ki, mevcut mevzuatın ortaya çıkardığı, mevcut mevzuata göre yapıldığı hâlde de iyi yapılmamış teftişler.

Buraya on dakika gecikmeli geldim çünkü ben Plan ve Bütçe alt komisyonundaki madenle ilgili yasayı da takip ediyorum, orada görevli değilim, gönüllü olarak gidiyorum, katkı sağlamaya çalışıyorum. Bir örnek verdik, bütün bürokrasi karşı çıktı çünkü iktidar milletvekilleriyle şöyle bir paylaşımımız oldu: Bir kurtuluş hikâyesi dinliyordum, çocuk dedi ki: "2 kilometre koştum, nefesim kalmadı, maskeyi taktım, lanet olsun dedim, elimdeki mazot çantasını attım." Yani, madenden sekiz saat sonra baygın kurtarılmış birisi. Önce "Ne o mazot çantası?" dedim, sonra 20 litrelik bir mazotu, makinenin yakacağı mazotu 2,5 kilometre elinde taşıdığını... Dünyanın neresinde veya Türkiye'nin yer altında değil, yer üstünde hangi operatör aletin mazotunu çalışacağı yere kadar taşır? Çünkü, ikmalci yok, maliyet düşün diye mazotu da kendi taşıyor. Sırf bu kadara üzülürken sonradan "Ya mazotlu alet mi var, onun dumanı nereye gidiyor?" dedim, "Nereye gidecek, hepimiz zaten akciğer hastasıyız." dedi. Sonra, mevzuatı araştırdığımda, içten yanmalı motorların yasak olduğunu öğrendim yani mazotlu bir şey kullanılamazmış. Bunu biraz önce söylediğimde, iktidar partisinin bir milletvekili, milletvekili duyarlılığıyla döndü, Teftiş Kurulu Başkanına "Ya, böyle bir şey var, bunu nasıl denetlemede görmezsiniz, 'Her şey uygun.' dersiniz?" dedi. "Efendim, olmaz öyle şey." dediler. Çok iddialaşık. Taziyesine gittiğim kişinin evinde iki kişiyle karşılaşmışım. O aleti kullanan kişi ölmüş, önceki vardiya ve sonraki vardiyada anahtar teslim edenler oradaydı. Onlardan da sonra bu yolda koşarken mazot çantasını atan çocukla tanışmışım. O dozer operatörlerini aradık, mikrofonu açtık, Teftiş Kurulunun 5 üst düzey yöneticisi dinledi ve çocuk, aletin sekiz saatte ortalama 23 litre mazot yaktığını, ondan 25 kilo taşıdıklarını, eğer 20 kilo götürürse arada aletin stop ettiğini, dumanın direkt verildiğini, kendisinden önceki, sonrakilerle nöbet değişiminin dozerin başında yapıldığını -hani "dışarıda" diyorlar ya- anlatınca bu sefer dediler ki "Kesin şöyle olmuştur: Bu dozeri bir yere gömüyorlar, üstünü örtüyorlar denetleme sırasında." Sonra çocuğa sorduk, -ben biliyordum rakamı, Komisyon'da da söylemişim- 9 tane var o dozerden yer altında. Düşünebiliyor musunuz? Şimdi biz mevzuatı iletileceğiz ama mevzuatta yazıyor, yok ve biz orada devamlı teftiş yapmışız, 9 tane dozer, yüksekliği 2 metre boyunda, ana kanal açan 9 dozeri görmüyor bizim müfettişler! Bir örnek sadece, bununla ilgili 50 örnek verebilirim size. Mesela, madende antigrizu dinamit kullanılması gerekirken fitilli dinamit kullanılması ve denetleme günü için bir kasa antigrizu dinamit olduğunu, denetçiler içeride düşüncesiyle, onlar varken antigrizu dinamit patlattığı için fırça yediğini, 5 kat pahalıymış. Mevzuat diyor ki: "Antigrizu dinamit kullanacaksın." Bizimkiler fitilli dinamit kullanıyor, bir kasa denetlemelik dinamit var falan. Yani, işin bu tarafını o yüzden konuşup önce mevzuatı düzeltmek ama sonra da mevzuat düzgün bile olsa düzgün denetlemeye ne engel oluyor, onların üzerinde bir şeyler de üretmemiz lazım. Bunları fevkalade önemsiyorum. Ve bizim, yardımlarla ilgili vekilim söylerken aldığım notu, tarihe not düşmek için hepimiz gidip orada konuşmalıyız. Yardım dağıtımında devletin tekel olması meselesi ayrı ama maden alanına girerken... Mesela, sivil toplum örgütleri beş gün boyunca orada yardım yaptılar, yandaşların sokulup paralellerin sokulmadığının da altını çizmek lazım, onu da ispatlayabilirim size orada ve fotoğraflarıyla.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sadece paraleller değil, hiç kimse sokulmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İki tane yandaş kuruluşu sokup paralelleri yaka paça dışarı attılar. Şimdi, ya kimse sokulmayacak ya bu işte ayırım olmayacak. Mesela bunları da not düşmemiz lazım çünkü benzer işler sürekli oluyor ve bunun devamında da şunu mutlaka yapmalıyız: Mümkün olduğu kadar çok kazazedeyle görüşmeliyiz çünkü esas bildirimleri oradan alıyoruz. Mümkün olduğu kadar çok, kayıpların aileleriyle görüşmeliyiz, önceki ve sonraki vardiyayla görüşmeliyiz, onlar inanılmaz bilgiler veriyorlar.

Son olarak da şunu tespit ederek kapatayım: Sayın vekilim biraz önce şeyi söyledi, işte, Başbakanımızın talimatlarıyla maaşlar bağlandı falan filan ve özellikle de kapatılan madenlerde de gerek İşsizlik Fonu'ndan... Biraz önce Sayın Recai Berber'le de o konuyu uzun uzun konuştuk. Mevcut durumu bilelim çünkü gittiğimizde Soma bize bunu soracak önce, ondan sonra ne yapacaksa yapacağız. Sayın Başbakana 10 madenci geldi, o 10 madenciye orada, sonra Sayın Salih Kapusuz Soma'da, 2 AKP milletvekili ve 10 madenciden 2 tanesini şahit göstererek "Kimse madene inmeye zorlanmayacak. Bu madenin diğer iki bacası; Ata Bacası ve Işıklar Bacası, burada çalışanlar kesinlikle çalışmaya zorlanmayacak." dendi. "Maaşları şirket tarafından ödenecek, şirket, maaşını ödemiyoysa üç ay, dört ay süreyle biz de ödeyebiliriz." dendi. "Üç ay, dört ay süreyle maaşları Başbakanın talimatıyla biz ödeyeceğiz." dediler ve toplanan kalabalığın dağıtılması istendi Soma'dan. O kalabalık Soma'dan dağıtıldı, daha doğrusu o kalabalığa rica edildi, madenci arkadaşlar da



dediler ki: "Bize sözler verildi, dağılabiliriz." Biz de muhalefet milletvekilleri olarak, Sayın Berber şahittir, katkı sağladık bu işe "Arkadaşlar, sözünüzü aldıysanız bu oturma eylemini bitirebilirsiniz ama bir gün koyun, o güne kadar sözler..."

Ertesi gün dayıbaşılar işbaşı çağırısı yaptı. Kaymakamlığın önünde yeniden toplandı. Anlaşıldı ki, maden ayakta tutulsun diye bir 50 kişinin gelmesi lazım ama dayıbaşıların hepsi istiyor "benimkiler gelsin" çünkü dayıbaşı para kazanacak. Bütün madencilere mesaj atıldı ve o gün o iş durdu, iki baca kapandı, şu anda "Şimdi o bacalar kapalı zaten." deniyor. O bacalarda "kapalı" denen bacalarda her 4 işçiden 3 tanesi çalışıyor çünkü madenin ayakta tutulması için gerekli personel çağırısı için bütün cep telefonlarına bizzat dayıbaşılar telefon ederek arıyorlar ve şu ifadeler kullanılıyor, diyor ki dayıbaşılar: "Gelirsen gelirsın, gelmezsen yerine başkasını bulurum." "Başbakan söz verdi." diyormuş çocuklar "Senin patronun Başbakan mı oğlum? Benim, senin patronun." diyormuş. Her 4 çocuktan 3'ü madene indi. Örneğin, bir tanesinin ismini vereyim, şeyken vermeyecektim onu ama...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İsmi vermi, ne olur ne olmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yok, parmağı koptu çocuğun. Fedai Uçak'ın, Ata Bacasında çalışan çocuğu öbür bacaya soktular, kapanan diğer bacaya, parmağı koptu. İş kazası oldu daha dün ve İzmir'e gidene kadar parmak "İyi ilkyardım olmadığı için öldü." demişler, dikilemedi, falankstan bağlandı.

Gelen bu noktada, Sayın Recai Berber'de bir sıkıntı var, diyor ki: "Söz verildi ama -ben "Video kaydınız var, bütün televizyonlar çekti, biz de aldık o kaydı." dedim- Eynes için olur ama Ata ile Işıklar'da çalışmayana para ödeyemeyebiliriz." Mevzuat müsait değilmiş. Bir maddelik kanun, on dakikada yazarız, alt komisyondan geçer. Oraya çıktılar, dediler ki: "Ata Bacası ve Işıklar, istemeyen girmeyecek." Sonra da maden kapatıldı. Ayrıca, kanunun 26'ncı maddesinin (6)'ncı paragrafı da diyor ki: "Şirket öder." Ama bundan altı ay önce Uyar Madencilik kapandı, şirket parayı ödemedi, devlet de "Gidin şirketten alın." dedi. Adam Kayseri'de, Konya'da çatır çatır ticaret yapıyor "Ben maden işinden çıktım, paranızı kim ödüyorsa ödesin." diyor, üstünde de mal yok. Devlet, bu Uyar Madencilikteki çocuklara parayı ödemedi ya şimdi maden şirketi ne diyor: "Oğlum, sen bakma Başbakana, sen bakma Recai Berber'e." Ki Recai Berber bugün başka bir şey söyledi, o da çok tehlikeli yani "Birinde olur, öbürlerinde söz verdik ama ne yapacağız?"

Bakın şimdi, Uyar Madencilikteki para ödenmedi ya, bu çocuklara taşeronları şöyle söylüyor: "Çalışmayana para yok, biz para ödemezsek size kimse para ödemez, Uyar'ın paraları hâlâ içeride duruyor." Herkes mecbur madene iniyor. Bu konuya bir şey yapmamız lazım. Bu konuda, bu Komisyon, mademki iyi niyetli... Manisa'ya gittiğimizde, bizim etrafımızı diğer vardiyada olan çocuklar saracaklar -birazdan madene gidecek ya da yeni çıkmış- ve diyecekler ki: "Bizim paralarımız ne olacak?" Mayıs ayı için sadece on üç günlük para ödendi. Patlamanın ertesi günü parasını dahi ödemediler. Bu adamın diğer madenlerinin faaliyeti de durduruldu ya. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Bu bilgileri sizlerle paylaşmak istedim. Bu durum tespitinin üzerinden ve öncelikle de bu madencilere biz ne söyleyeceğiz, oradan konuşarak yol yürümemiz lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Salih Kapusuz'la da, arkadaşlarımızla da biz bunu, söylediğiniz şeyi görüşelim. Yapılacak bir şey varsa oraya gitmeden de hazır gitmiş oluruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok memnun oluruz.

BAŞKAN - Vural Bey, buyurun.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; elbette Komisyonla ilişkili dünden beri yapılan iyi niyetli konuşmalarımız da var. Oy birliğiyle kurulan, tarihî bir misyon üstlenen ve siyaset üstü olarak değerlendirdiğimiz, umut ettiğimiz, niyet ettiğimiz bir komisyon toplantısındayız. Tabii, Türkiye'nin gözü kulağı da bu Komisyonunda. Elbette madencilimizin, maden şehitlerimizin aileleriyle birlikte aslında bu kapsam biraz daha da geniş. Tabii, Özgür Bey olayın siyasi boyutundan da biraz bahsetti ve sınırlarının da muhalefetin muhalefet yapma yetkinliğini ya da görevini yapma sınırında noktalanaacağından bahsetti ama aynı duyguyla aslında iktidar vekilleri için de iktidarla ilişkili bir başka şekilde haksız bir durumla karşılaştığında da bu sefer onunla ilişkili bir siyasi tavır alma refleksini doğuracağını da kabul etmeniz lazım. Dolayısıyla, bu noktada siyaseti biraz arındırmakta yarar var. Yani amacımız hakikaten üzüm yemek.

Bununla ilişkili, Sayın Bakanın ilk dört günde bahsettiği veya daha sonra tavır değiştirdiğine ben katılmıyorum. Aslında, Sayın Bakanın tavır çok netti. Sayın Bakan orada bulunma gerekçesi olarak, elden geldiğince içeride bulunan madencilerin sağ salim çıkarılması, kavuşturulması ve olayın o andaki hedefinin bu olduğundan, sadece bu olduğundan bahsetti ve tabii ki, daha sonrasında ilgili temennilerde de bulundu yani belki sorulan birkaç spontane soru üzerine şu ana kadar elde edilen bulgularla -sensördür veya buna benzer bulgular- ilgili

birkaç şey söylemiş olabilir ama ben, doğrusu, ne şirketi savunan ne de suçlayan bir ifade veya algı edinmedim. Aksine, bu olayın üstüne gidilmesi, örtülü hiçbir şeyin kalmaması, bu olayın sadece yasal sorumluluktan öte, vicdani ve manevi değerlerimiz açısından da çok büyük bir sorumluluk olduğu defaaten Sayın Bakan ve nihayet Başbakanımız tarafından da iletili. Dolayısıyla, bizler de buraya bu anlamda bakıyoruz yani hiçbir şekilde siyaseten bir şirketi savunmak ya da suçlamak, bir şeyi üstümüzden atmak anlamında da değil.

“Herkesin gözü kulağı bizde.” demiştik. Bununla ilişkili sadece Soma’daki elbette, kazayı araştıracağız, derinlemesine bakacağız, alınması gereken tedbirlere bakacağız ama bunun projeksiyonunun tüm Türkiye olduğu da unutulmamalı. Nitekim, ateş bütün Türkiye’yi yakmıştır ama ateş düşen yerler sadece Soma da değildir, Balıkesir’de 100 tane şehidiniz var, Kütahya’da 40 tane şehidimiz var, İzmir’de var, Bartın’da var, diğer illerimizde var ama sadece Soma’da şehit olanlar da değil yani benzer maden kazaları geçirmiş olanların yanı sıra, örneğin sadece -kendi ilim olduğu için yakinen biliyorum- Tunçbilek’te şu anda binlerce işçimiz yer altına giriyor, binlercesi daha önümüzdeki iki, beş yıl içerisinde yeni yer altlarına, kazılacak olan yer altlarına girecek. Dolayısıyla, bu Komisyonun görev tanımı içerisinde Soma’yla ilişkili kazanın araştırılmasının yanı sıra, oluşturulacak projeksiyonun veya denetimin mevcut olan kömür madenlerini, diğer yerlerde çalışan işçilerimizi ve geleceklerini de kapsamı gerektiğine yürekten inanıyorum. Bu anlamda, yöntem konuşulurken de zaten bu ana hatlarıyla diğer bölgelerdeki, örneğin Tunçbilek’teki, madenlerin de görülmesinin yararlı olacağına inanıyorum çünkü onlarca mesaj alıyoruz oradaki madenci kardeşlerimizden.

Dolayısıyla, bu bağlamda, tekrar olayı çok konuşabiliriz, taşeron sistemi de konuşulur ama “Bir madenci parasını almadı.” ya da “Git Başbakanın parasını al.” vesaire... Bunlar belki de şu andaki vaktimizi değerli kullanmak açısından tekrar bunlarda da hedefe dönük bir çalışma yapmamız gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Vural Bey.

Eğer Komisyonumuz üyelerinden söz almak isteyen yoksa gündemimize geçebiliriz bu bağlamda.

Şimdi, gündemi açıyorum.

Birinci olarak, bizim hedefimiz bir yol haritası çizmek. Bu çerçevede de araştırmanın kapsamını biz burada dört şık olarak, kazanın araştırılması, kurumsal yapı, denetim, teknik teftiş, daimî nezaretçi sisteminin irdelenmesi, madencilik üretim sistemleri, modern teknolojinin uygulanabilirliği, iş sağlığı, iş güvenliği ve işçilerin sosyal hakları diye sınırladık ama Komisyon üyelerimizden şunu da ilave edelim veya buna burada gerek yoktur denecek bir şey olduğunu sanmıyorum ama bu tür öneriler de varsa bunları burada tartışmamız lazım. Mesela, kazanın araştırılması konusunda şunları da ilave edelim, şunları da buraya koyalım diyeceğiniz bir şeyler varsa bu kapsamı genişletebiliriz.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Burada, verilen liste son liste mi bilmiyorum ama komisyonda görevlendirilen danışman ve uzmanlar listesi var, gerçi taslak konmuş, tabii, buna ilave olacak ama... Mesela daha önceki kurulan komisyonda, hatta Türkiye Kömür İşletmeleri, Türkiye Taşkömürü, Orman Bakanlığından Çevresel Etki Değerlendirme Genel Müdürlüğünden isim bunları göremiyorum ben burada.

BAŞKAN – Onları ilave edelim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Çünkü Türkiye Kömür İşletmeleri zaten bu işin, yani işte ocakları şey yapan, hizmet alımını yapan veya redevansla çalıştıran, Türkiye Taşkömürü de zaten bu işleri yapan kurumlar yani burada gerçekten bu işte yetkin olan arkadaşlar.

Bir de bu kurumları denetleyen Sayıştay üyelerinden yani KİT Komisyonundaki o kurumda olan arkadaşlar, çünkü denetimini yaparken onlar da Türkiye Kömür İşletmeleri ve Türkiye Taşkömürü İşletmelerinin eksiklerini gediklerini yıllardır yazan arkadaşlar. Onlar da davet edilirse ben uygun olacağı kanaatindeyim.

Mevzuat açısından EPDK konulmamış buraya. EPDK’yla alakalı bu konuda yine yetkin birisi bu Komisyonda olursa uygun olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Devlet Denetleme Sayıştayla birleşti.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Devlet Denetleme değil onlar, YDK, Yüksek Denetleme. YDK’yı Sayıştay oldular.

BAŞKAN – O zaman Sayıştay üyeleri, EPDK dediniz, birkaç kurum daha söylediniz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Türkiye Kömür İşletmeleri, Türkiye Taşkömürü...

BAŞKAN – TKİ olması lazım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yok ama, listede göremedim. MTA var, MİGEM var yani Enerji Bakanlığından...

BAŞKAN – Şu an için görüştüğümüz bunlar ama bu uzman kadrosunu genişleteceğiz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Onları dâhil edelim o zaman.

BAŞKAN – Davet edeceğimiz kurumları mümkün olduğu kadar da geniş tutmak istiyoruz. O yüzden sizin önerilerinize de açığız.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bu ÇED raporlarını hazırlayan Genel Müdürlükten olursa, tabii, o da aynı şekilde faydalı olur kanaatindeyim.

YDK, Sayıştay bünyesinde ama onlar belli, onlar yine ayrı bir birim. Yani Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun raporlarını hazırlayan, TKİ ve TTK olabilir, oradan bir yetkili olabilir.

BAŞKAN – Necati Bey, onlar en altta var.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – O zaman eksik verilmiş bana.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sizin söylediklerinizin hepsi burada var.

BAŞKAN – O zaman bir sayfa eksik verilmiş olabilir. O elinizdeki...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, bu geçen defaki bunlar.

BAŞKAN – İşte, oradakilerin çoğunu çağıracağız.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bunlar geçen defaki olduğu için ben karşılaştırma yaparak söylüyorum.

EPDK'dan lazım, mevzuat konusunu tartışacağız. İşte Sayıştaydan, eski YDK'dan onların olması lazım.

BAŞKAN – Bunlar bugün sabah arkadaşlarımızla belirleyebildiğimiz uzmanlar.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Şunlar da uzman listesi. Geçen defaki komisyonun uzman listesi bu.

BAŞKAN - Necati Bey, bu dinleyeceğimiz uzmanlar ayrı bizim burada teknik düzeyde çalışacak, buradaki belirlediğimiz isimleri yazılı olanlar bizim raporumuzda teknik olarak çalışacak. Yani bütün gününü burada bizimle geçirecek arkadaşlar. Ama sizin söylediniz uzmanları, onları dinleyeceğiz, onların tek tek isimleri kurumları var.

Ama önce benim sizden ricam şu: Araştırmamanın kapsamını -biraz da ben teknik olduğum için yani- hem sizinle paylaşayım istiyorum hem de tabii sizin dile getirdiğiniz çoğu şeyler benim kafamda şekillenebiliyor madenci olduğumuz için, meslekte olduğumuz için. Mesela bildiğim kadarıyla MTA Genel Müdürlüğü Avusturya'dan bir ekip çağırdı Türkiye'deki bu sözleşmeli üretim, redevanslı üretim nedir, yani oralarda neler yapılıyor, dünyadaki uygulamaları nedir, ne değildir... Bununla ilgili ben MTA Genel Müdürlüğüyle de görüştüm. Ellerinize bir doküman var.

Bu anlamda belki yurt dışından bir danışman da çağırabiliriz. Biz redevans uygulaması yapıyoruz, yani aşağı yukarı otuz küsur yıldır bir uygulanan bir yöntem. Sözleşmeli üretim de var. Yani bir taraftan devlet kendisi üretiyor, bir taraftan özel sektör var. Yani bunun bir masaya yatırılıp aksaklıklarının görülmesi lazım. Biz bunu masaya yatırmadık. Belki bundan da kaynaklanan bir sıkıntı var.

Mesela denetim konusunda, bizde her madende teknik nezaretçi var. Bir maden mühendisi bulunur, bir daimî nezaretçi bulunur. Ama, maalesef, teknik nezaretçiler on beş günde gidip de orada uygun bir şekilde bir denetim yapıyor mu, yapmıyor mu -belki Özgür Bey'in başka örneklerle vurgulamak istediği şeyler bu- belki hiç gitmeden, işveren imzalıyordu o da burada bürosunda imzalıyor götürüyor Maden İşleri Genel Müdürlüğüne veriyor. Bütün bunlara birazcık yasamızın cevaz da vermesi, uygulamadan kaynaklanan, mesleki, ahlaki zafiyetten kaynaklanan şeyler var. Bunların hepsini her yönüyle masaya yatıralım. Yani Bakanlığımızın ilgili birimlerinde aksaklıklar varsa teftişinden ne bileyim en alttaki kademesine kadar bunu da masaya yatıralım istiyoruz.

Çok kapsamlı, sadece olayın resmini ortaya koyan değil, olayın resmini olduğu gibi ortaya koyduğumuz gibi ileriye dönük çözüm önerilerimiz olsun. Yani bugün depremlerden ders çıkardık, şimdi kentsel dönüşümler uyguluyoruz veya modern binalar veya yapı denetimleri gündeme geldi. Aksaklıklar olsa bile çok faydasını gördüğünüz uygulamalar.

Yani keşke böyle bir olay olmasa, 301 insanımızı, canımızı kaybetmesek de bu tür adımlar çok önceden atılmış olsaydı. Ama, maalesef, bir Avrupa Birliği sürecine girmiş olmakla zihinsel dönüşüm birdenbire olmuyor, bu bir zaman istiyor. O yüzden bunu da sizin takdirlerinize arz ediyorum.

Burada ilave etmek istediğimiz bir şey olabilir mi? Mesela...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Erkan Bey, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sözüünüzü kesmedim inşallah.

BAŞKAN – Estağfurullah...

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, Komisyonunda görevlendirilen danışman ve uzmanlar var.

BAŞKAN – O konuda önereceğiniz isimler olursa onları almak isteriz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdilik yok.

Ondan sonra hangi kurumların çağrılacağı, bunlarla kimlerin dinleneceği, bunlar güzel. İlk konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, tabii, bu maden işletmelerinin bu süreçlerinin de belgelerinin getirilmesi, bunların yazışmalarını da bir an evvel yapmamız lazım. Bu sözleşmelerini görmemiz lazım, ne zaman, nasıl yapılmış, kim yapmış, hangi süreçlerden geçmiş. Bunları Türkiye Kömür İşletmelerinde sadece oranın yetkilisini dinlemekle yetinmememiz lazım, belgeleri de ulaşıp görmemiz gerekir o anlaşmaları.

Yani bu maden ruhsat sürecinden de başlamak üzere bunların sözleşmelerini, Türkiye Kömür İşletmelerinin hizmet alımı, redevans gibi hususları, ondan sonra bunların yazışmalarını yapsak iyi olur şimdiden.

BAŞKAN – Onu TKİ’yle görüşmelerimizde...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Komisyon üyesi olarak şunu açıkça ifade edeyim ki: Oradaki genel müdürün söylediğine itibar etmekle yetinmeyiz, yetinmememiz gerekir.

Onun için denetim raporları fevkalade önemli. Son yapılan, bir yılda iki denetim yapıldığı ifade ediliyor. En azından son bir yıllık veya iki yıllık...

BAŞKAN – Sayıştay denetimini diyorsunuz...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hem Sayıştay hem Çalışma Bakanlığı...

Bizim Çalışma Bakanlığı müfettişlerinin denetim raporlarını görmemiz gerekir. Enerji Bakanlığının yaptığı teftiş kurulunun veya hangi birimlerin yaptığı...

BAŞKAN – Enerji Bakanlığı sadece ruhsat veriyor. Sadece fennî nezaretçiler de on beş günde bir Enerji Bakanlığına rapor veriyorlar, gittik, üretim uygun yapılıyor...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Çalışma Bakanlığı Teftiş Kurulunun...

BAŞKAN – Çalışma Bakanlığının var, Sayıştayın raporları olabilir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Kömür İşletmelerinin de mutlaka... Madenin sahibi Türkiye Kömür İşletmeleri.

BAŞKAN – Ruhsatın sahibi, evet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani “ruhsatın sahibi” demek malın sahibi demektir aynı zamanda.

BAŞKAN – Malın sahibi devlet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Fakat bunların mutlaka bir denetim raporlarının olması gerekir kurumsal olarak çünkü yönetim birimidir, yönetimin beş asli unsurundan biri de denetimdir. Denetim yapmış olması gerekir. Bu madenlere ilişkin denetim raporlarını isteyelim.

BAŞKAN – Onu o zaman şu ikinci sırada yazmış olduğumuz “kurumsal yapı, denetim, teftiş” bu kapsam içerisinde onu kurumlardan isteyelim.

BAŞKAN - Muzaffer Bey, buyurun.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi, bu toplantılara çağrılacak, dinlenecek kurum, kuruluş ve kişiler listesine AFAD’ı yazmışız kurtarma ekibi üyeleri olarak, 2’nci sayfada AFAD var. Burada Sağlık Bakanlığının elemanları vardı kurtarmada görev yapan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) ve bir de Zonguldak’tan gelen taş kömürü işletmelerinin kurtarma ekibi yok burada. Kurtarma ekibi ve özel madenlerde çalışan komşu özel madenler, diğer madenlerden gelen kurtarma ekipleri vardı. Onların görüşleri de bence son derece önemli, onları da dinlememiz lazım.

Şimdi, AFAD, AFAD’ın yanında UMKE, özel ekipler, özel kurtarma ekipleri...

BAŞKAN – TTK’nın kurtarma ekibi, onu koyalım.

Şimdi, şöyle: Bizim amacımız bir an evvel sahaya gitmek yani maden kapalı olduğu için giremiyoruz teknik nedenlerle, işte müsaade edilmiyor onun içerisindeki yanma olayı sönene kadar ama. Biz oraya gitmeden önce birkaç arkadaşımızı buraya çağıralım istiyoruz. Pazartesi gün biraz bir sıkıntı olabilir ama salı günü, eğer uygun görürseniz, saat üçte Genel Kurul açılıyor, üç on beşte, buradan uzman arkadaşlarımız, ki bunlardan birisi Bahtiyar Ünver Hoca, bizim Hacettepe Üniversitesi Maden Bölümü Başkanı, Soma’da uzun

süre çalışmış, uygulamaların içinden de geliyor, hem akademik yönü olan. Bize Soma konusunda, hem madenin kendi özelliğiyle hem sahaya hem de akademik birikimiyle bir sunum yapacak, ondan rica ettik. Çalışma Bakanlığından iş başmüfettişi Hüseyin Okuyucu arkadaşımız gelecek, o bir ön bilgi verecek. Türkiye Kömür İşletmelerinden de yer altı kömür işletmeciliği nedir? Yani ben madene indim, maden mühendisiyim, bilirim ama yani belki sizler de mesleğiniz gereği zaman zaman maden ocaklarını ziyaret etmiş olabilirsiniz yani siyaseten gittiğinizde. Ama orada bir ocak nedir, tahkimat nedir, kama nedir, ayak nedir, uzun ayak nedir, yarı otomatik sistemler nedir? Bunları bir arkadaşımızın bize anlatması lazım. Çünkü bu bizdeki tektonik yapı, coğrafik yapı başka ülkelere benzemez, benzemiyor bu anlamda.

Dolayısıyla buradaki arkadaşlarımızın gelip, en azından gitmeden, bir filmle, slaytla ve gösteriyle bir yer altı maden ocağının, özellikle kömür maden ocağının ne olduğunun bize bir gösterilmesi lazım. Ondan sonra biz bu bilgiler ışığında oraya gideriz. Belki fırsat bulacağız, bir özel sektör sahasını gezmek istiyoruz çünkü sahaya inelim. Her ne kadar kazanın olmuş olduğu galeriye, ocağa inemezsek de bir tane orada ocağa inip oranın havasını teneffüs etmemiz lazım, işçilerle gerekiyorsa temas etmemiz, konuşmamız lazım. Ondan sonra da oraya gidince de adım adım yapacağımız şeyleri buraya yazmaya çalıştık.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Sayın Başkanım, bir iki nokta ilave edecektim, bitmemişti.

BAŞKAN – Ha, öyle mi? Özür dilerim, buyurun.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Bunun yanında bu maden faciasından sağ ve yaralı kurtulan madencilerimiz var. İşte, kimisi kurtarma ekiplerinde çalışan ama kimisi orada işçi olarak çalışan; onları da mutlaka, orada ya da burada dinlememiz gerekiyor. Yurt dışından bu madencilikle ilgili uzmanlar da dinlenebilir mi, dinleyebilir miyiz?

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim. İsterseniz bu çok samimi ortamda, karşılıklı diyalogla götürüelim.

Şimdi, madencilik konusunda bizim burada üzerinde konsantre olmak istediğimiz konu yer altı kömür madenciliği olmalı. Eğer yer altı kömür madenciliğinden bunu yer altı metal madenciliğine kaydırırsak bu Komisyonun amacından sapar. Hele hele bir de açık işletme diğer madenciliklere gidersek bir sonuç alamayız. Altan Karapaşaoğlu' nun hazırlamış olduğu genel amaçlı, işte madenciliğin genel sorunları raporuna döner bu. Bizim amacımız biraz hedef odaklı olması lazım yani belli bir hedefe belli bir şey yapmamız lazım.

Bu anlamda da yer altı madenciliği, yer altı kömür madenciliği metal madenciliğinden çok farklıdır. Yani yer altından bakır da çıkartırsınız, altın da çıkartırsınız, kurşun da çıkartırsınız. Nitekim, bizim Ergani açık işletmedir, bakır işletmesi. Ama Küre'ye giderseniz kapalı işletmedir, o da bakır işletmesi. Oradan altın da çıkar yan ürün olarak ama hiçbirisinde grizu yoktur metal madenciliğinin, hiçbirisinde gaz yoktur, hiçbirisinde su geliri yoktur, göçük oranı kömüre göre daha düşüktür çünkü kömürün tepe noktaları şisttir, çürüktür. Yani buralar genelde kayaştır.

Yani dolayısıyla, biz, yer altı kömür madenciliğine odaklanabilirsek ki sorunun temeli de burada oluyor. Komisyonumuzun ana şeyini buraya oturtalım diyorum.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Yani yurt dışından bu konuda...

BAŞKAN – Yurt dışında da bu konularda bazı ülkeler var. Ne bileyim, Şili var, Avustralya var, Almanya var, İngiltere var, Rusya var. Bunların içerisinde çok bir ülkeye gitmek kamuoyunda bize sıkıntı verebilir. Takdir edersiniz belki bir ülke, o da Avrupa'da bir ülkeye...

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Davet edip bir uzmanı Türkiye'ye...

BAŞKAN – Oradan bir uzman davet edelim diye düşünüyorum.

MTA'yla ben görüşüyorum. Arkadaşlarımızın o görüştüğü arkadaşı en azından üretim teknolojileri nedir? Yani bu tür redevans üretim yöntemleri, kiralama yöntemlerindeki uygulanan yöntemler nedir? Bunları görüşmemiz lazım. Biz, tabii, sorunlar oldukça sorunları giderecek düzeyde Maden Kanunu'nda düzenlemeler yaptık.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Kim olabilir? Bu konuda herhâlde bize bir isim verirler yurt dışından.

BAŞKAN – Şu anda biz çok hızlı girdiğimiz için bir taraftan arkadaşlarla topluyoruz, kurumlarla görüşüyoruz, onları çağıracağız, dinleyeceğiz. Ama önceliği biz Soma'ya gitmeye ağırlık verdik. Soma'ya gittikten sonra önümüzde dört ay var. İnşallah, bu ayın sonunda da tekrar devam edecek miyiz, etmeyecek miyiz, önümüzdeki şeylere göre hazıranın sonunda otururuz, bir daha karar veririz, değerlendiririz. Bizim için uzatmanın, yazın çalışıp çalışmamanın en büyük kritik noktası galerinin başlarının açılmış olması, duvarlarının yıkılmış olması ki biz sahaya mutlaka inmeden bu raporu tamamlayıp veremeyiz. Bizim sahaya inmemiz lazım. Bizim kaza mahallini görmemiz lazım. Orada yerinde tespitimizi bilirkşi raporları çerçevesinde uzmanlarla birlikte görürüz, ondan sonra da raporumuzu tamamlayalım. Yoksa, çalışırsak belki süremiz bittikten sonra barajlar kırılacak, duvarlar yıkılacak, sahaya inme imkânımız olmayacak.

Bunu bu ayın sonunda, belki ocaktaki yangında da belki müspet gelişmeler olursa ona göre değerlendirip yapalım diye düşünüyorum ben.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Ben yurt dışından uzman ve özel ekipler, kurtarma ekipleri ve UMKE temsilcilerinin de dinlenecekler listesine kaydedilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Onu aldım. Bizim zaten maddemizde de var yurt dışından uzman çağırılması konusu. Onu bir görüşelim. Eğer kurumlardan olumlu, müspet bir bilgi alırsak yurt dışından bir uzman getirebiliriz, o konuda bir çalışma yapabiliriz ve Türkiye’de...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – 11-12-13 Haziran yani haftaya gidiyoruz değil mi?

BAŞKAN – Şimdi, onu gündeme alalım o zaman.

Önümüzdeki çarşamba günü akşam gitmek şeklinde bir program yaptık.

Sakine Hanım...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Bir ekleme yapayım programa geçmeden önce.

BAŞKAN – Hayhay.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Madende, o dönemde maden kazasının arkasından maden mühendisleri odasından da gelip katkıda bulunanlar oldu, bilfiil orada olanlar oldu. Onların isimlerinden de vereyim ben size.

BAŞKAN – Ben bu sabah Ayhan Bey’le görüştüm Maden Mühendisleri Odası Başkanı...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Mehmet Torun...

BAŞKAN – Mehmet değişti...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Ama Soma’da olduğu için...

BAŞKAN – Mehmet orada mıydı, Soma’da mıydı? Mehmet’le görüşeyim ben. Mart ayında seçimle Ayhan geldi galiba, yeni bir arkadaşımız geldi.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Yeni şeyi bilmiyorum ama Türk Tabipler Birliği ve KESK, DİSK gibi sivil toplum örgütleri ya da sendikalar da olması gerekir...

BAŞKAN – Var zaten, sendikalar var, sivil toplum var.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Çünkü onlar vardı yani bu olayın olduğunda Soma’da varlardı onlar.

BAŞKAN – Haftada iki gün toplanma gibi genelde araştırma komisyonlarının bir geleneği var ama biz, burada, bazı haftalar üç gün toplanabiliriz de. Komisyon çalışmalarını Genel Kuruldan hemen sonra yaparsak, zaten gündem dışı konuşmalar vesaireler olduğundan dolayı bize bir alan da hazırlanmış oluyor, o yüzden bazı haftalar üç gün çalışma imkânımız da olabilecek yani yoğun bir şekilde.

Sakine Hanım, buyurun, ben kestim sözünüzü, özür dilerim.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Ben notlarımı veririm size daha sonra.

BAŞKAN – Tamam.

Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, geçtiğimiz günlerde bir belge ortaya çıkmıştı... 10 Mayıs’ta madende işe başlayan çocuklar 11, 12, 13, 14 Mayıs’ta eğitimde olmaları gerekirken madene inmişler ve orada ölmüşler. Bu konuda, bu eğitimleri veren kişilerle görüşmek lazım, kâğıt üzerinde o eğitimi vermiş olanlarla. Soma Madencilik Meslek Yüksekokulundaki eğitimcilerle görüşmek lazım ve sınavı yapanlarla çünkü en yaygın şikâyet “Aslında biz eğitim almıyoruz, getirip imzalıyorlar.” Bir de o eğitimin veren kısmı var, imza atan, ona bakmamız lazım, onu çok önemsiyorum.

Türk Tabipleri Birliğinin Manisa Tabip Odası, Elektrik Mühendisleri Odasının Manisa temsilciliği ve Manisa Barosu sürekli oradaydılar, temsilci bulundurdular; onlarla başkan düzeyinde görüşülecektir mutlaka ama orada bulundurdıkları temsilcilerin isim listesini alıp onlara davet çıkarabiliriz.

Çalışma Bakanlığının son teftişini ve ondan önceki teftişlerini yapan müfettişleri, o teftiş kurulu raporunu da almak lazım ama müfettişlerle konuşmanın önemli olduğunu düşünüyorum.

Buraya MADEN-İŞ’i yazmışız ama ben MADEN-İŞ’in bütün eksikliklerini diğer üç sendikanın temsilcileriyle konuşarak öğrendim. O yüzden, DEV MADEN-SEN -DİSK’in herhâlde şeyi- ve HAK-İŞ’in bu konudaki yani maden iş kolundaki diğer örgütlü sendikaların temsilcileriyle ve...

BAŞKAN – Zaten “maden işçi temsilcileri” dedik, yani “MADEN-İŞ” demedik sadece.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pardon, ben burada “MADEN-İŞ” gördüm meslek örgüt sendikalarında.

BAŞKAN – Şurada “maden işçi temsilcileri” var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anladım, tamam, oraya bakmadım.

BAŞKAN – Öyle bir lüksümüz yok yani herkesi çağıracağız inşallah.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muzaffer Bey de söyledi, AFAD dışında kurtarmaya katılanlar bence de önemli.

İlk günden beri orada Çağdaş Hukukçular Derneği hem hukuki yardım yaptı hem ailelerle görüştü hem de birtakım tespitlerde ve suç duyurularında bulundu. Çağdaş Hukukçular Derneğinin temsilcileri...

BAŞKAN – Şöyle yapalım mı Özgür Bey, şimdi biz çarşamba gideceğiz, şurada bir programımız var, eğer arkadaşlarımızın elinde şu varsa, Ek-3...

Tabii, biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, en azından bir komisyon olarak ilk önce oraya gideceğiz. Tabii, orada günlerce kalıp, komisyon çalışmalarına orada devam edebilmemiz söz konusu değil buradaki çalışmalarımız nedeniyle. İki günlük bir süremiz var; bu iki gün içerisinde hem işçilerimizle görüşeceğiz hem aileleri ziyaret edeceğiz, sahaya ineceğiz, sahada, yerinde işçilerle belki temasımız olacak. Onun dışında, belki maden temsilcileriyle görüşeceğiz. Sizin söylediğiniz kapsamdaki arkadaşlarımızın çoğunu bu görüşmeler esnasında Ankara’ya davet edelim, müsaade ederseniz. Yani hepsiyle orada tek tek görüşemeyebiliriz ama...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

O zaman orada bir tek şey yapabiliriz -vekilim de uyardı- Soma İçin Hukuk Platformu var, içinde Manisa Barosu da var, Çağdaş Hukukçular da var başka yerden gelen, onlardan yapabiliriz.

BAŞKAN – Bir temsilci de onlardan olsun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Baronun başkanlığında zaten.

BAŞKAN – Tamam.

İşçilerden olacak...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hangi amaçla gelecek? Yani baro buraya gelip ne yapacak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buraya gelmeyecek, gittiğimizde onlardan bir temsilciyle de görüşelim çünkü çok ciddi bir raporları da var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bütün süreçleri takip ettiler ve ciddi de çalışıyorlar.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Bu olaydan önceki süreçte de çalışıyorlardı yani Uyar Madencilik aşamasında da çalışıyorlardı.

NESRİN ULEMA (İzmir) – Hayır, yani araştırma komisyonuna verecekleri katkı anlamında ben bir bağlantı kuramadım. Sona doğru belki olabilir ama...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baro kadar veya Çağdaş Hukukçular kadar çok fazla aileyle ve kazazedeyle görüşmüş kimseyi bulamazsınız. Mesela, onlardan sonra en çok ben görüşmüşümdür, benim rakamım 200. Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlar -övünmek için söylemiyorum- “Gitme, orayı görmüşsün, anlattığın şeyler kıymetli.” diyor. Çünkü mesela bir öneri geliyor, diyorum ki “Öyle bir şey yok.” Çünkü, böyle bir yaşanmışlıktan duyduğum bir şey. Yani onlar bize hem önemli eksiklikler hem de ihbar olarak suç duyurusunda bulundular falan ama bize de şöyle böyle aksaklıklar vardı diye söylerler, bence hiçbir zararı yok.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle yapalım: Komisyon olarak tek tek herkesle görüşmeyeceğiz ama hukukçularımızla toplam, işçilerimizle toplam görüşeceğiz veyahut da sendika temsilcilerimizle toplam görüşeceğiz, öyle bir ortam içerisinde böyle kapsamlı görüşmeler yapabiliriz, çünkü görüşmeler şurada bile takdir edersiniz iki saatimizi buluyor, kaldı ki orada 10 işçimizi dinlemeye kalksak saatler bulacak, hukukçumuzu dinlemeye kalksak öylesine, sendikalar hakeza öylesine, onu sayıları makul bir şeye düşürerek, daha sonra bunları da buraya çağırarak...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir baro başkanı, onun önerdiği kişi veya kendisi, bir de Soma İçin Hukuk Platformundan bir temsilci.

BAŞKAN – Onu o zaman oraya gittiğimizde gruplandıralım; işçiler, sendikacılar, hukukçular ve hangi kategoride kimleri çağıracağız, salı günü bu teknik düzeyde bize bilgi verecek arkadaşlarımız geldikten sonra olmazsa onun bir formatını çizeriz o çerçevede.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İki şey daha var: Şu dayıbaşlılarla konuşmamız lazım; inanılmaz önemli, her şey gidiyor gidiyor oraya dayanıyor, alt işverenin alt işvereni olan dayıbaşlılar. Yani işçinin, işte, “Beni tekmeleme tekmeleme çalıştırıyor.” dediği dayıbaşı da var, “Kendisi iyi ama işte şu kadar kömür çıkarmazsak olmuyor diye bir buçuk saat fazladan beni içeride çalıştırıyor.” diyen, hakkında öyle iddialar olan dayıbaşlılar da var; bu dayıbaşlılara ulaşıp onlarla konuşmamız lazım.

BAŞKAN – Yani hukuki bir yapı mı dayıbaşı? Hukuki bir yapı mı yoksa orada...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Orada resmî görevi olan insan mı o kişi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, evet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Ekip başı” deniliyor bunlara, şirket bunların ismini vermek zorunda bize. Yani...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün tartışma dayıbaşlar üzerinde zaten.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, araştırma komisyonu olarak fevkalade önemli görüyorum. Yani, ekip başlarıyla görüşürüz, o sistemi çok rahat, açıkça ortaya çıkartırız, ama bu sistemle ilgili en somut delil de bu dayıbaşların banka hesaplarını bir görmemiz gerekiyor şirket tarafından aktarılan. Şimdi, bunların bir bordroları var, işçi gibi bir ücret alıyor, bir de onun dışında, kendi hesaplarına 10 bin ile 50 bin lira arasında, adına “prim” dedikleri, “üretim” vesaire dedikleri birtakım hususlar var.

Aynı zamanda, bu Soma Kömürleri AŞ’yle ilgili bir kara para araştırmasına kadar varabilecek hususlar vardır. Sonra, vergi incelemesini de gerektirecek bir husus, bunlar kayıt dışı mı, kayıt içi mi? Dolayısıyla bu “dayıbaşı” diye tabir edilen ekip başları şirketlerin üst düzey yöneticilerinin birebir muhatabı olan kişiler, asıl kilit bilgilere bunlar vasıtasıyla ulaşabileceğiz. Banka hesaplarını kesinlikle incelememiz lazım, görmemiz gerekiyor. Yani, o fevkalade önemli, bu ekip başların banka hesapları ve mal varlığının mutlaka görülmesi ve bunlarla üst düzey dediklerimiz, işte, yöneticileri, şirket genel müdürü, işletme müdürü vesairelerle ilişkilerinin ortaya konulması gerekiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alp Gürkan mesela.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – O zaman durumun biraz daha netliğe de kavuşacağı kanaatindeyim. Bu önemli.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Zaten o işçiler de anlatacaktır mutlaka onu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama, işçi dayıbaşından şikâyet ediyor da...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bakın, şöyle bir durumla karşılaşacağız arkadaşlar: Şimdi, işçilerimizle birebir konuşunca derya gibi konuşuyor ama böyle bir komisyon karşısına geldiğinde dili tutulup eli ayağı birbirine dolanabilir yani çok rahat da olmayabilir.

BAŞKAN – Şimdi, Erkan Bey, bana arkadaşlarımız Anayasa’yı gösteriyorlar. Bizimki araştırma komisyonu olduğu için, Erkan Bey’in söyledikleri biraz daha soruşturmaya veya daha farklı bir şeye...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – E, nasıl araştırma o zaman Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bu kendi sınırlarımızı aşmayacak ama zorlayacak şekilde biz o konulara değinelim inşallah ama şu an tabii, araştırma komisyonunun bir soruşturma komisyonu gibi de algılanmasından da şey yapmayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama o soruşturma komisyonu başka bir şey.

BAŞKAN – Bir soruşturmayı onlar yapıyorlar zaten ama bizimki araştırma komisyonu. Komisyonumuza hâle getirmeyelim, sıkıntı o.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kesinlikle Sayın Başkan ama araştırmanın da o zaman bir tanımını yapmamız lazım. Kazayı başka türlü bilmem nasıl... Çünkü sistemi araştıracağımıza göre bu taşeron sistemindeki bu yapı hem bordrosu olacak hem de şirket tarafından bankalarına başka kanallarla para yatacak. Daha da ileri giderek söyleyeyim, bu paralar taşeronda da kalmayacak, şirket yöneticilerinin de bir kısmı paylaşıldığı iddiaları da var; bunu söylemek istemiordum ama.

Şimdi eğer biz bunları araştırmayacaksak çok yüzeysel kalırız.

BAŞKAN – Hayır. O konuda “Bunun detaylı bir şekilde soruşturulması.” şeklinde bir teklifte, bir öneride bulunabiliriz bulduğumuz somut bilgiler vesaireler çerçevesinde ama...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İşte o banka hesaplarından ikinci aşamaya geçilirdi. Ben örnek olsun diye söyledim. Yani bu tamamen iddiadır.

BAŞKAN – Onu format içerisinde teklif ederiz veya konuşuruz, araştırırız inşallah.

Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, şöyle tamamlayayım o zaman...

BAŞKAN – O zaman şöyle yapayım mı; ben son sözü Özgür Bey’e vereyim çünkü aşağıda Meclis de ara vermiş. Hem maksat da hasıl oldu bugünkü şeyden. Salı günü de saat 15.15’te...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 15.30 yapalım çünkü yoklama istenen hafta ya, gelecek hafta.

BAŞKAN – Peki. 15.30’da toplanalım. Arkadaşlarımızdan bilgi alırlar. Çarşamba günü de sefere çıkıyoruz Soma’ya inşallah.

Özgür Bey, buyurun.



ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, aslında çok az bir şey kaldı, o da şu: Bu dayıbaşıların listesini biraz önce Sayın Başkana arz ettim. İlk işe girmiş işçilere verilecek dört günlük eğitim ve bir günlük sınav çizelgesinde dahi isimleri “firma” diye yazıyor. Yukarıda “Soma Kömür İşletmeleri AŞ” “işçinin adı” mesela ilk sıradaki işçi -bu listedeki 23 kişiden 14’ü rahmetli olmuş- İbrahim Sungur. Firması “Adem Yılmaz” denen dayıbaşı. Eğitim verilirken bile dayıbaşısına göre, alt işverenin alt işverene göre tasnif ediliyor işçiler ve ona göre çizelge tutuluyor.

Hesap hareketlerine biz ulaşamıyorsa -ki ulaşabileceğimizi düşünüyorum çünkü devlet sırrı değil, ticari sır değil, bir şey değil- yani sonuçta ulaşılmasını teminen bir katkı almamız lazım, birilerini harekete geçirmemiz lazım.

Bir dayıbaşı 6 bin lira ile 60 bin lira arasında aylık para alıyor?

BAŞKAN – Aylık?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aylık ve bunu, CNN Türk’ün bir röportajında bir dayıbaşı oğlunu kaybettiği için ağlaya ağlaya da anlattı ve iş tamamen “Daha çok kömür.” Redevans anlaşmasına göre 1 milyon ton kömür yerine 3,5 milyon ton kömür çıkardılar. “Bunun başarısı dayıbaşı sistemi.” diyorlardı zaten. Yani o zaman başka bir şey, “Özel sektör olarak işletmek.” diyorlardı ve “7 kat maliyeti düşürdüm.” diyor.

Alp Gürkan şu anda tutuklu, gözaltında falan değil, Alp Gürkan serbest. Alp Gürkan sahanın sahibi ve Alp Gürkan şu anda da madenin yine başında çünkü Işıklar bacasının işletme müdürünü şimdi kendisine genel müdür atamış, maaşını 5 kat artırmış ve o yine kendisini kazadan sorumlu kılmayan yetki devrini bu sefer o çocuğun üstüne yapıyor. Alp Gürkan’la konuşmamız lazım.

Bir çocuğa sorduğumuzda, o, dayıbaşından şikâyet ediyor. Dayıbaşıyla konuşmadan, “daha çok kömür” işlemi nasıl yürüyor, onu öğrenemeyiz. O yüzden, dayıbaşından yukarıya doğru gitmek ve mutlaka madenin, esas tüm maden sahasının sahibi Alp Gürkan’la görüşmemiz gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Onu notumuza aldık, onu bir görüşelim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sorumluluğu kaldırmaz, müteselsil sorumludur yani kanun açık.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Dayıbaşı” dediğiniz, herhâlde ekip şefi gibi, vardiya amiri gibi bir şey.

BAŞKAN – Ekip şefi gibi, böyle elinde 15-20 tane adamı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Manisa’da şimdi siz gittiğinizde “dayıbaşı” diye duyacaksınız bunları.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani dayıbaşı normalde o Soma Madencilik’in...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle, ben açıklayayım: Şimdi, normalde madencilik terminolojisinde “dayıbaşı” diye bir şey yoktur. Dayıbaşılık terminolojisi pamuk, ova terminolojisidir ama bu işçilerimiz, maalesef -son on yılda deyip şey olmasın- son on beş yıldaki politikalarla bütün ve diğer ürünleri üretilmez hâle geldikleri için madenlere ucuz iş gücü hâline geldiler ve ucuz iş gücü hâline geldikleri için de kendi terminolojilerini yer altına taşıdılar. O yüzden de başlarındaki ekip başına “dayıbaşı” diyorlar ama bu dayıbaşı da dayıbaşı gibi çalışıyor. Buna diyor ki üstündeki: “20 tane adam bul.” Gidiyor kahveye 20 tane adam buluyor “Sizi madenci yaptım.” diyor, “1 milyon 300 maaş alacaksın, şu kadarını bana vereceksin.” diyor. Gidiyor onları aşağıya götürüyor -veya patrondan adam başı para alarak- onları orada ite kaka çalıştırıyor. O yüzden de bütün madenciler bunlara dayıbaşı diyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdi, işçiler ile dayıbaşı arasında bir resmî sözleşme yok, taşeron sözleşmesi yok, değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mı yok mu ona da bakacağız çünkü galiba var. Çünkü devletin...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani işçilerin ücretleri nereye yatırılıyor? İşçilerin ücretleri herhâlde banka hesaplarına yatırıyor, mecburi çünkü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle göstereyim: Sayın Başkanım, resmî Soma Kömürlerinin eğitim çizelgesinde “firma” adı altında, bakın, esas firma bu dayıbaşıların... Buradaki firma “Adem Yılmaz.” Mesela bu meşhur bir dayıbaşı Soma’da. Mesela “elektrik” diye de bir şey var, bu da kendisine...

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Aslında hepsi işçi olarak gözüktüyor orada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi işçi gözüktüyor resmîyette.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Dayıbaşı da işçi orada resmîyette. Maaş alıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii tabii.

BAŞKAN – Ama onun altında bir sürü işçi var ona bağlı, ekip başı.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Vefat edenlerin içinde dayıbaşı da var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mutlaka vardır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 1 veya 2, 3'ü geçmez.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Onlar başka türlü mü çalışıyorlar?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Yer üstünde çalışmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çalışmıyor, başında duruyor, geziyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben sizin bahsettiğiniz dayıbaşını CNN Türk'te izledim, "Biz de işçiyiz, biz de onların başındaydık." diyor.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, İzmir'e yolculuğumuzda iki tane alternatif var. Birincisi, çarşamba günü çıkacağız gece İzmir'e ulaşıyoruz. İzmir'e ulaştığımız gün gece İzmir'de konaklama var, sabahleyin Soma'ya geçme var, ikinci gün Bergama'da konaklama var veya hatta doğrudan, iner inmez havaalanından Bergama'ya geçmek, konaklamak, hemen Soma... Yani iki gün üst üste Bergama'da mı konaklayalım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Perşembe, cuma mı yapacağız Başkanım?

BAŞKAN – Çarşamba akşam gidiyoruz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama şöyle: Bizim cuma günü Türkiye'deki bütün belediye başkanlarının davetli olduğu ve milletvekillerinin de davetli olduğu Eskişehir'de bir büyük toplantımız var. Benim orada görevim de var.

BAŞKAN – Tamam. Şimdi şöyle: Perşembe yapacağız, ağırlıklı toplantımız perşembe. Zaten cuma günü öğleden sonra döneceğiz yani ona göre bir programımız var. Siz oradan perşembeye...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çarşamba, perşembe yapsak olmaz mı Başkanım?

BAŞKAN – Çarşamba yapabilmemiz için salı günü buradan çıkmamız lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Salı akşamı?

BAŞKAN – Salı günü çıkmamız lazım ama onun için de bizim diğer toplantıları da salı gününe ayarladık hocaları çünkü onların, hocaların...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Cuma, cumartesi, pazar yapsak olmaz mı?

BAŞKAN – Gecikmeyelim, bir an evvel gidelim düşüncesi...

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Perşembe, cuma uygun mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani CHP siz gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, hayır. Perşembe oradasınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Perşembe orada olurum ama akşama ayrılıyorum. Cuma günü çalışmayacak mıyız?

BAŞKAN – Öğleye kadar. Öğleden sonra ayrılırsınız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Cumartesi, pazar, pazartesi yapalım o zaman.

BAŞKAN – Üniversite sınavları var, kimsenin uymuyor.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sayın Başkanım, pazartesi, salı öbür hafta olmaz mı?

BAŞKAN – Daha sonraki hafta mı?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bu hafta da olur, öbür hafta da olur.

BAŞKAN- Ama çok geç kalırız o zamana kadar. O yüzden görüşüldü, biletler, yerler ayrıldı. Biz dün de "çarşamba" diye şey yaptık da.

O zaman İzmir'de konaklayalım, sabah erkenden Soma'ya geçelim.

Erkan Bey, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, Soma'ya şu ikinci alternatif pek uygun gelmedi bana. Bu birinci alternatif olarak cumaya gidelim. Bir de Bergama'da konaklamamızın şeyi ne acaba?

BAŞKAN – Şimdi, Soma'daki misafirhanelerin çoğu dolu, müfettişler var, şeyler var. O yüzden, bizim kalabalık heyetimize uygun bir yer bulunamadı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Akhisar'da kalırız.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Akhisar'da kalırız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Akhisar'da otel var. Manisa'da kalırız.

BAŞKAN – Hayır yani biz Soma'ya yakınlık olsun diye.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Perşembe akşamı Akhisar konaklama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beni konaklamalardan düşün, boşu boşuna...

BAŞKAN – İzmir’den Akhisar’a mı geçeceğiz o zaman?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizi konaklamalardan düşün, evimiz var bizim.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Hayır, perşembe günü Soma’ya geçeriz...

BAŞKAN – Çarşamba İzmir...

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – İzmir ve Akhisar.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkanım, isterseniz oylama yapalım şu anda.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Şu an Mecliste de çalışma devam ediyor, aşağı inmek durumundayız. Bir alternatif hazırlasın arkadaşlarımız. Biz sizinle görüşelim, bir alternatif içerisinde şey yapalım.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Akhisar...

BAŞKAN – Muzaffer Bey de onu öneriyor. İlk gün İzmir’de konaklarız, ikinci gün de Akhisar.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Cuma gelemiyormuşuz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bakın, CHP cuma günü yok; ben Çarşamba-pazar arası yokum, yurt dışındayım. Yani ya pazartesi...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – İsterseniz bir sonraki hafta yapalım.

BAŞKAN – Burada amacımız, bütün Komisyon üyeleri orada olsun. Aslında bu tür şeylere genellikle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bence bir sonraki hafta pazartesi-salı yapalım.

BAŞKAN – Gecikiriz diye yani yörenin milletvekilleri sizsiniz, sizi düşünerek bir an önce gidelim istiyorum.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Ben de öyle düşünüyorum. Aslında, daha erken ama şimdi hiç kimsenin günü uymuyor programa.

Bir sonraki gün...

BAŞKAN – O zaman, bizim şu toplantıyı pazartesiye alsak, salı günü gitsek olur mu?

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Özgür Bey, salı-çarşamba orada olsak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Salı burada toplantı yapmayacağız o zaman.

BAŞKAN – Salı toplantısını pazartesiye alırız.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Çarşamba-perşembe...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bana uyar.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bana uymaz, ben Çarşamba-pazar arası yokum.

BAŞKAN – Hocalar müsait olsa yarın toplanalım.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Çarşamba-perşembe orada olabiliriz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ben Çarşamba-pazar arası yokum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, katılımınızdan dolayı hepinize teşekkür ederim.

Bugünkü toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.53